

ПЕТЪР НЕЗНАКОМОВ

РАЗКАЗИ,
ФЕЙЛЕТОНИ,
ПАРОДИИ

© Петър Незнакомов – автор, 2021

© Издателство „Фабер“, 2021

ISBN: 978-619-00

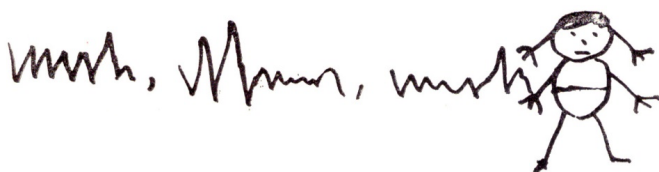
КРАТКА АВТОБИОГРАФИЯ

Роден съм твърде отдавна, в първата половина на двадесетия век, и по-точно през 1920 година в Сливен, града на ветровете, хайдутите и поетите. Хайдутин обаче не станах, защото се родих твърде късно, а поет, защото се родих твърде рано – поетите още не бяха излезли на мода. Родителите ми бяха интелигентни, а аз бих желал да е обратното – аз да съм интелигентът. Но какво да се прави, невинаги човек може сам да гради съдбата си.

На четиригодишна възраст се преселих в морския град Бургас, където за свое най-голямо съжаление взех и родителите си. Там те се проявиха в най-неблагоприятна светлина, непрекъснато изискваха от мен да се прибирам рано вечер и да си лягам с кокошките, караха ме да пия мляко и да вземам рибено масло за физическо и умствено засилване, забраняваха ми да се събирам с лоши другари, не ми даваха да ходя сам на морето, да се къпя и плувам без надзор, и особено ме пазеха да не припаря до пристанището. А то беше най-интересното място, което може да си представи едно момче на моята възраст. Резултатът от забрана-

та беше, че аз прекарах цялото си най-ранно детство именно на пристанището и то беше моята първа житейска школа. Тъкмо тогава обаче на родителите ми им хрумна да ме запишат в първоначалното училище, и това силно забави духовния ми растеж.

Направих първите си опити в областта на литературата в предучилищна възраст. Ето някои заглавия на тогавашни мои произведения:

Тези мои опити не видяха бял свят по вина на редакторите и издателствата. Аз се разсърдих и в продължение на двадесет години не писах нищо освен домашните си и класните си упражнения. Едва на 26-годишна възраст започнах отново да се занимавам с литература, ако хуморът и сатирата могат да се нарекат литература. Първият ми разказ – вече не му помня името – беше напечатан в хумористичния вестник „Стършел“ през 1946 година и това предопредели понататъшната ми съдба – станах професионален писател. Оттогава почна и главоломната ми кариера: на 27 години вече бях литературен сътрудник и репортер, на 30 години станах редактор, на 33 – завеждащ отдел, а едва 36-годишен бях издигнат за заместник главен редактор на вестник „Стършел“. На този пост издържах около петнадесет години, през което време

успях да напиша и около двадесетина книги с хумористични разкази, новели, повести, фейлетони и пародии, а ако не бях толкова мързелив – всеки си има своя малък недостатък, – може би книгите ми щяха да бъдат двойно повече. Сега се готвя да сложа блестящ завършек на кариерата си – предвижда се да стана пенсионер.

Като моряците и миньорите често ругая своя тежък занаят, но също като тях не мога да се откажа от него. Вероятно ще пиша смешни работи до самата си смърт.

1980 г.

БАЙ ГЪЦО МЪРДАВИЦАТА И ВЪРГОЗУНЯКА¹

(По образци от селски белетристи)

„Родна реч омайна, сладка...“

Иван Вазов

Бай Гъцо Мърдавицата, сухоляв сгугушен парясник на около петдесет лазаря, с бутурясало рофито лице и клепясали от стара неизлечима балънма уши, излезе на сундурмата на новата си двуетажна, токущо измазана къща, прозина се до разгъчване (затуй му викаха и Гъцо), задръгна със скукушинени пръсти голия си кирливожълт корем, който се пелтееше като качамак изпод разпраната риза, па ръшна с нога бозоявото келаво псе на име Мърлю, което хръпаше току на чеперека, свило предните си сгъчкани и омъждуляни от ровляк лапи под приличната на туфа муцуна. Псето се кътландиса, бафна два-три пъти сънливо по стопанина си, пребаца с подгъзурен куйрук разлятата помия по двора, па се шмугна у дребака между кочината и мръсовината.

¹ Въргозуняк у наше село викат на караконджола. (Б. а.)

– Къде пак, бря? – кукна от горната одая стрина Пъца Гуджовкина, вдовицата, дето шъташе на бай Гъца и от време на време му подслаждаше животеца. Тя беше гърдунеста, сбабичесана вече жена, обута в ръждоляви окъсани джорапи, закрепени с джантер за пездерицата. – И що ти е криво пцето, та го буторяса?

– Млък ма, навро! – гъгна връз нея бай Гъцо. – Туй псе я че го разчекнем с гьостерицата, а ти да не го буторясам. За пцето кърпел, тъй си знам язе. Разлигавиш ли го, оно че ти се качи на келя...

И без да обръща повече внимание на стрина Пъца, бай Гъцо се затътряви към обора да навиди болното от краста турмаче. Той шляпаше с гумените цървули из помръзляка, мина край барабината, обра с крак насърбаната от снощи пенюга и като все още попържаше и мрънкявеше под нос, влезе в обора. Удари го гъста фанара от биволски пръждавици, смесена с воня на уруглица и пикня. Бай Гъцо се спря на цепленката, швиркна с уста и краставото турмаче, изглежда, го усети, защото от полутъмната жежчава се счу радостното му брецане, а веднага след туй скюсканата от болестта чутура на хавайнчето се завря в гърделя на бай Гъца и почна да му се лади и бъцка като малко сополявче.

– Пъш де! – взе да жъмка главата на турмачето бай Гъцо. – Я какво ме изглафа целия, кьорчо-кьорава!

Но гласът му не звучеше сърдито, а по-скоро гълчаво. Бай Гъцо се бе превързал с оная престара селска обич към болното турмаче, иначе отдавна да му бе пуснал кръвняка или да го бе трампосал на някоя оривица.

Докато турмачето и човекът се лабацаха един друг, откъм темнявата пърлица на обора изведнъж се счу тупурдия, сякаш скопяваха нерез, после оттам изскочи като бесня страшен цървен дзвер и се хвишна право на гърба на бай Гъца.

– Леле, въргозуняк! – извреца бай Гъцо и се юрна към манаря, но дзверът го ръмкаше по гъзиняка и озгор и не му даваше да изщрапка до яснеца под сводвището. Сърцето на бай Гъцо прекина, прекина еднаж-дваж, па се бицна нагор, заседна в гръцмуля и ни насам, ни натам.

И кой знае как щеше да завърши тая дунанма, ако бай Гъцо не беше щрегар човек и не даянеше на ръмкане. Докато дзверът крежаваше с некти връз него, той изведнъжка си спомни, че е атеист, и като такъв не бива да верва в разни богове, светии, гяволи и въргозуняци. Тази мисъл му даде криле, той се сбабуни на две, запрошна дзвера от гърба си, обърна се и видя, че той наистина не е въргозуняк, а църната мачка на комшията чичо Дърмо Крижавия, която се бе омърляла прездене си и си бе намерила котило в темнявата пърлица.

– Да ти и... намерата, гадина неприклопена! – изглафа през зъби бай Гъцо, па като фана за дръжляка една гюстерица, па като зачепрасти, та ни въргозуняк остана, ни турмак, ни обор...

Така атеистът бай Гъцо Мърдавицата се пребори със суеверието.